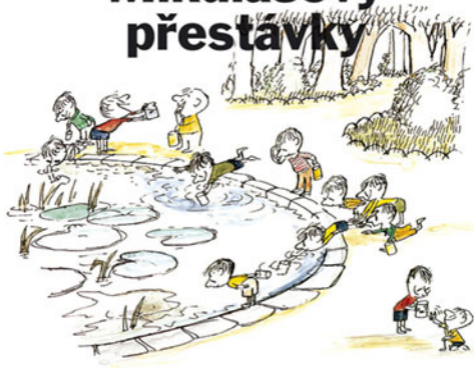

Gosciny

Sempé

Malý Mikuláš

Mikulášovy přestávky

Goscinny

Sempé

Mikulášovy přestávky

přeložila Tamara Sýkorová-Řezáčová

BB/art

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2011.

Bořivojova 75, Praha 3

Les Récés du petit Nicolas

By Goscinny / Sempé

Copyright © 1961, by Éditions Denoël

New edition © 2002

All rights reserved.

Z francouzského originálu *Les Récés du petit Nicolas*
přeložila © 1997, 2011 Tamara Sýkorová-Řezáčová

Sazba: Proxima s.r.o.

Elektronické formáty Dagmar Wankowska, *LiamART*

Třetí upravené vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7507-931-2 (pdf)

Vendelína vyloučili ze školy

Dneska se ve škole stala strašná věc. Vendelína vyloučili! Stalo se to dopoledne o druhé přestávce.

Hráli jsme všichni na lovce. Jistě víte, jak se to hraje. Ten, co má míč, je lovec a snaží se někoho zasáhnout. Zasažený brečí a stává se potom sám lovcem. Je to ohromně parádní hra. Nehráli jenom Augustýn, který chyběl, Celestýn, který si o přestávkách vždycky opakuje učení na příští hodinu, a Vendelín, který právě dojídal svůj poslední dopolední namazaný chleba. Vendelín si vždycky nechává největší chleba na druhou přestávku, jelikož je o něco delší než ostatní přestávky. Lovcem byl Albín, což se stává málokdy. On má totiž pekelnou sílu, a tak se všichni vyhýbají tomu, aby ho zasáhli, jelikož když se do vás strefí Albín, hrozně to bolí. Tak zkrátka a dobře – Albín si vzal na mušku Kryšpína, ale ten se vrhl na zem a ruka-

ma si chránil hlavu. Míč přeletěl nad ním a bing!, rovnou do Vendelínových zad. Vendelín upustil krajíc a ten spadl namazanou stranou na zem. To se Vendelínovi nelíbilo. Zrudl a začal ječet. Přiběhl Polívka – to je náš dohlížitel –, by se podíval, co se děje. Nevšiml si krajíce na zemi, stoupl na něj, uklouzl a málem upadl. Byl z toho celý vyjevený a botu měl obalenou marmeládou. Vendelín se rozzuřil, šermoval rukama a křičel:

„No tohle, to je sprostárna! Nemůžete dát pozor, kam šlapete? Ne, fakt, to vážně přestává legrace!“

Byl vzteky bez sebe. Musím ovšem říct, že s Vendelínovým jídlem si nikdy nikdo nesmí zahrávat. Zvláště ne se svačinou na druhou přestávku. Jenomže Polívka se taky namíchl.

„Podívejte se mi do očí,“ řekl Vendelínovi. „Co jste to povídal?“

„Řekl jsem, že to přestává všecko a že nemáte právo šlapat na můj namazaný chleba!“ křičel Vendelín.

Polívka ho chytil za ruku a někam ho odváděl. Jak šel, dělalo to šujk! šujk! šujk! – to mlaskala marmeláda, co měl na botě.

A pan Češpivo zazvonil konec přestávky. Pan Češpivo je nový dohlížitel, na kterého jsme ještě nestačili vymyslet legrační přezdívku. Vrátili jsme se do třídy, ale Vendelín pořád nešel. Paní učitelka si toho všimla a divila se.

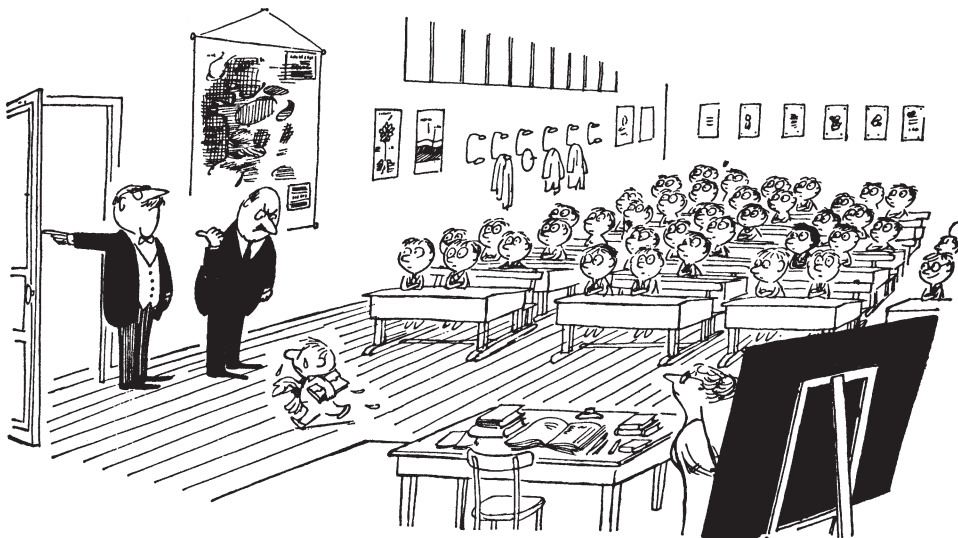
„Kde je Vendelín?“ zeptala se.

Právě jsme se chystali jí to vysvětlit, když se otevřely dveře a do třídy vešel ředitel s Vendelínem a s Polívkou.

„Vstát!“ řekla paní učitelka.

„Sednout!“ řekl ředitel.

Vypadal naštvaně. Polívka jakbysmet. Vendelín měl ubrečený obličej a popotahoval. „Děti,“ řekl ředitel, „váš spolužák se zachoval neslýchaně hrubě k Pol... k panu Dubonovi. Takovou neúctu k nadřízenému a k staršímu člověku nemohu omluvit. V důsledku toho bude váš spolužák vyloučen ze školy. Jistě ho ani nenapadlo, jaký nesmírný zármutek tím způsobí svým rodičům. Jestli se v budoucnu nepolepší, skon-

čí jednou na šibenici, to je nevyhnutelný úděl všech nevzdělců. Nechtě je to odstrašující příklad pro vás pro všechny!”

Potom ředitel řekl Vendelínovi, aby si složil svoje věci a učení. Vendelín to s brekem udělal a pak s ředitelem a s Polívkou odešel.

Byli jsme z toho hrozně smutní. Paní učitelka taky.

„Pokusím se to nějak urovnat,“ slíbila nám.

Paní učitelka je přece jenom prima.

Když jsme vyšli ze školy, uviděli jsme Vendelína, jak čeká na rohu ulice a jí čokoládový chlebiček. Vypadal sklíčeně.

„Tys nešel domů?“ zeptal jsem se ho, když jsme došli až k němu.

„Jak vidíš,“ řekl Vendelín, „ale budu muset, už bude oběd. Vsaďte se, že až to povím tatínkovi a mamince, nedají mi moučník. To je den, řeknu vám...“

Když odcházel, sotva za sebou nohy vlekl a pomalu žvýkal. Měli jsme dojem, jako by se do jídla nutil. Chudák Vendelín, bylo nám ho líto. Odpoledne jsme viděli Vendelínovu maminku, jak jde do školy a vleče Vendelína za ruku. Vešla do ředitelny a Polívka tam šel za nimi.

Potom, to už jsme byli ve třídě, přišel znovu ředitel, vedl Vendelína a ten se usmíval od ucha k uchu.

„Vstát!“ řekla paní učitelka.

„Sednout!“ řekl ředitel.

Vysvětlil nám, že se rozhodl poskytnout Vendelínovi možnost k nápravě. Řekl, že to dělá jenom kvůli rodičům našeho spolužáka, kteří byli moc smutní při pomýšlení, že z jejich dítěte vyroste nevzdělanec, který jednou skončí na šibenici.

„Váš kamarád se panu Dubonovi omluvil a ten jeho omluvu přijal,“ pokračoval ředitel. „Doufám, že mu váš spolužák bude za jeho shovívavost vděčný, že si z dnešní příhody vezme ponaučení a že v budoucnosti svým chováním napraví těžkou chybu, které se dnes dopustil. Že ano?“ obrátil se k Vendelínovi.

„No..., se ví,“ přikývl Vendelín.

Ředitel se na něho podíval a otevřel pus, jako by chtěl něco říct, ale pak jen vzdychl a odešel ze třídy.

My jsme byli šťastní jak blechy. Začali jsme mluvit jeden přes druhého, ale paní učitelka zaťukala ukazovátkem na tabuli a řekla:

„Posaďte se všichni! Vendelíne, jděte na svoje místo a buďte hodný. Kryšpíne, k tabuli!“

Když zazvonilo, šli jsme všichni na dvůr kromě Kryšpína, který musel za trest zůstat ve třídě jako vždycky, když je vyvolaný. Na dvoře jsme se všichni nahrnuli k Vendelínovi, který jedl obložený chlebíček se sýrem, a vpytávali jsme se ho, co se dělo v ředitelně. Vtom k nám přišel Polívka.

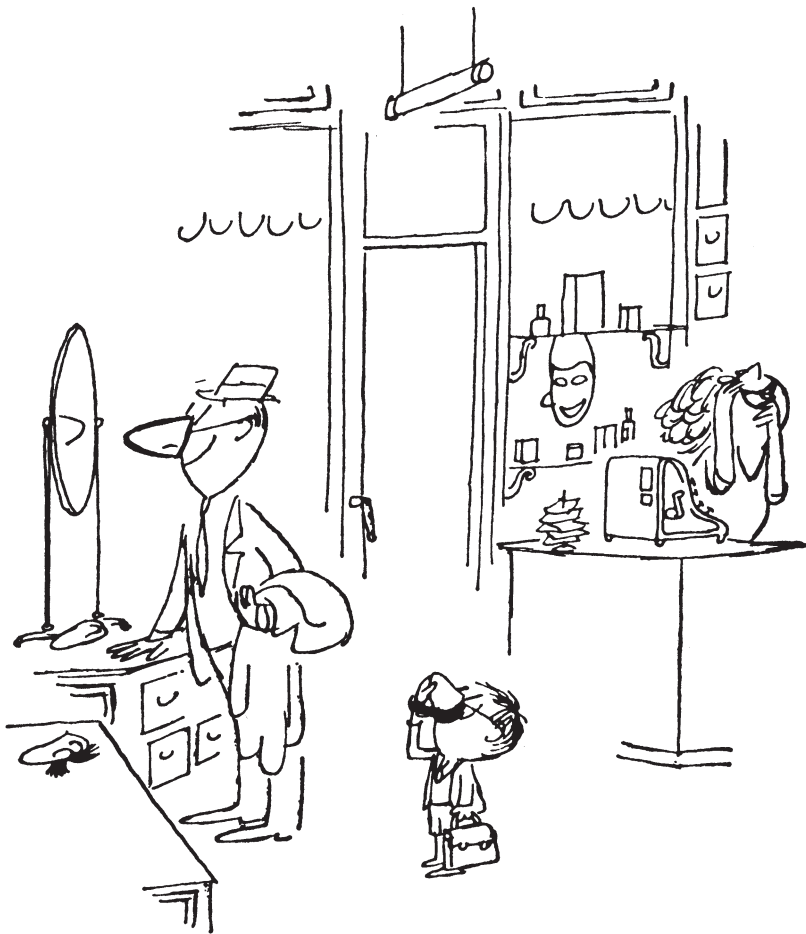
„Rozejděte se, rozejděte se,“ volal, „a nechte svého kamaráda na pokoji. Dopolední nedorozumění je za námi, jděte si hrát. No tak, co jsem řekl!“

Chytil Fridolína za ruku, ten štouchl do Vendelína a chlebíček se sýrem upadl na zem.

Vendelín se podíval na Polívku, zrudl, zašermoval rukama a vykřikl:

„No to je sprostárna! To je k neuvěření! Už zase začínáte? Vy jste ale fakt nenapravitelný!“

Nos strýčka Evžena

Když jsem šel dneska odpoledne do školy, šel mě tatínek doprovodit. Rád s tatínkem někam chodím, jelikož mi pokaždé dá trochu peněz, abych si něco koupil. I tentokrát to vyšlo. Šli jsme kolem obchodu s hračkami a já jsem tam uviděl lepenkové nosy, co si je lidi dávají na obličej, aby se ostatní smáli.

„Tati,“ poprosil jsem, „kup mi jeden nos!“

Tatínek řekl, že ne, že nos na nic nepotřebuju, ale já jsem ukázal na jeden veliký a červený a řekl jsem:

„Ale tati...Kup mi tamhleten, ten vypadá jako nos strýčka Evžena!“

Strýček Evžen je tatínkův bratr. Je tlustý, rád vypravuje anekdoty a pořád se směje. Vidáme ho málokdy, jelikož pořád cestuje, prodává všelijaké věci děsně daleko – v Lyonu, v Clermont-Ferrandu a tak. Tatínek se rozesmál.

„To je fakt,“ řekl, „vypadá jako Evženův nos ve zmenšeném vydání. Až příště přijde Evžen na návštěvu, dám si ho na nos.“

Tak jsme šli do krámu a koupili jsme ten nos, je na gumičce, a já jsem si ho hned dal na obličej. Potom si ho nasadil tatínek a nakonec i prodavačka a všichni jsme se na sebe dívali do zrcadla a moc jsme se nasmáli. Říkejte si co chcete, ale můj tatínek je děsně prima!

Tatínek mě doprovodil až ke škole a před vraty mi řekl:

„Tak buď hodný a hlavně si dej pozor, abys s tím nosem strýčka Evžena neměl průšvih!“

Já jsem mu to slíbil a šel jsem do školy.

Hned na dvoře jsem uviděl kluky, a tak jsem si nos nasadil, abych jim ho ukázal, a všichni se smáli.

„Vypadá jako nos mé tety Kláry,“ smál se Viktorín.

„Ne, je to nos mého strýčka Evžena, který je cestovatel a badatel.“

„Půjčíš mi ten nos?“ zeptal se Albín.

„Ne,“ odpověděl jsem, „když chceš mít nos, řekni si tatínkovi, ať ti taky koupí.“

„Jestli mi ho nepůjčíš, tak ti do něho boxnu,“ řekl mi Albín, který má hroznou sílu, a bing! dal mi ránu přímo do nosu strýčka Evžena.

Nebolelo mě to, ale měl jsem strach, aby mi nos strýčka Evžena nerozbil, a tak jsem ho strčil do kapsy a Albína jsem nakopl. Začali jsme se prát, kluci se na nás koukali a vtom přiběhl Polívka. Polívka je náš dohlížitel a jednou vám budu vyprávět, proč mu tak říkáme.

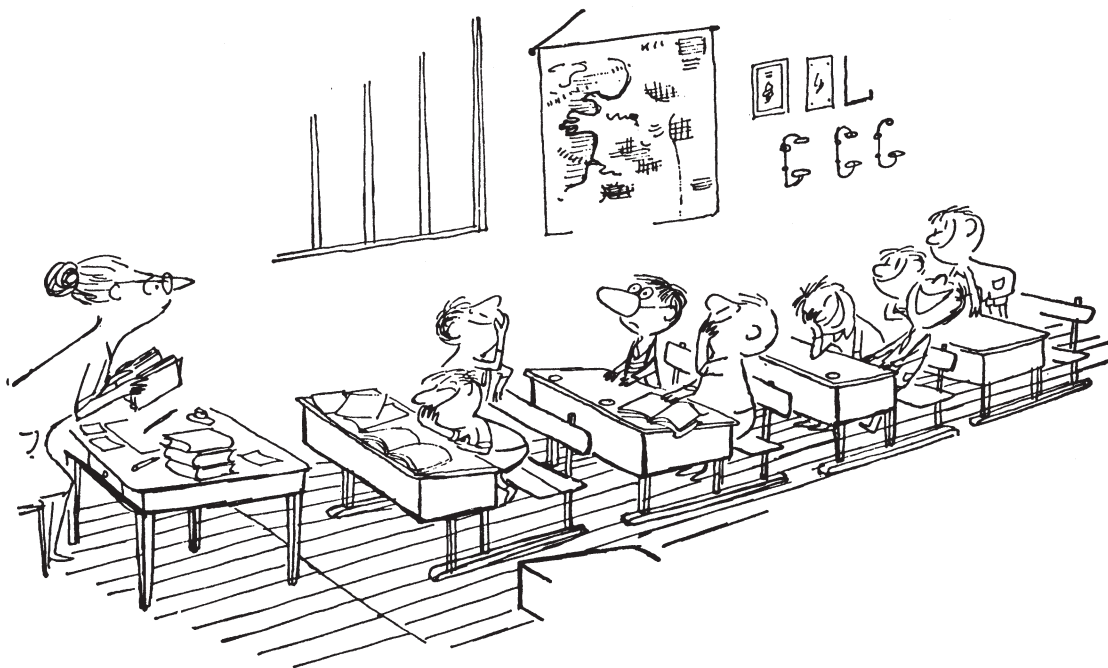
„Tak co se to tu děje?“ zeptal se Polívka.

„To Albín,“ řekl jsem. „Dal mi ránu do nosu a rozbil mi ho.“

Polívka vyvalil oči, sklonil se ke mně, až měl obličej těsně u mého, a řekl: „Ukaž?...“

Vytáhl jsem nos strýčka Evžena z kapsy a ukázal jsem mu ho. Nechápu proč, ale pohled na nos strýčka Evžena Polívku strašlivě rozzuřil.

Narovnal se a rozkřikl se na mne:

„Podívejte se mi do očí, chlapče! Nemám rád, když si ze mne někdo dělá legraci. Ve čtvrtek přijdete do školy, rozuměl jste?“

Dal jsem se do breku a Augustýn se mě zastal:

„Ale on za nic nemůže, pane učiteli!“

Polívka se na něho překvapeně podíval, pak se usmál a položil mu ruku na rameno.

„To je hezké, když se někdo přizná, aby zachránil kamaráda.“

„Jak to?“ divil se Augustýn. „Povídám, že on za nic nemůže, jelikož to udělal Albín.“

Polívka zrudl, několikrát otevřel pusy a zalapal po vzduchu, než zase promluvil, a potom nechal po škole Albína i Augustýna, a taky Kryšpína, který se tomu smál. A potom šel zazvonit.

První hodinu jsme měli dějepis a paní učitelka nám začala vyprávět o časech, kdy ještě Francie byla plná Galů. Vendelín, který sedí vedle mne, se mě zeptal, jestli je nos strýčka Evžena opravdu rozbitý. Řekl jsem mu, že ne, že je jenom na špičce trochu zplacatělý, a vytáhl jsem ho z kapsy, abych se podíval, jestli se s tím něco dá dělat. Měl jsem štěstí, jelikož když jsem strčil dovnitř prst, podařilo se mi ho vyrovnat do původního tvaru. Bylo to fakt bezva.

„Nasaď si ho, ať se na něj podívám,“ řekl mi Vendelín.

Skrčil jsem se pod lavici a nasadil jsem si nos. Vendelín se na mne podíval a řekl:

„Jde to, je v pořádku.“

„Mikuláši, opakujte mi, co jsem právě říkala,“ zvolala paní učitelka. Když mluvím tímhle hlasem, mám z ní vždycky strach.

Prudce jsem vstal a bylo mi do breku, jelikož jsem nevěděl, co říkala, a ona nemá ráda, když ji neposloucháme. Paní učitelka na mě vykuli-la oči, úplně stejně, jako to dělá Polívka.

„Ale..., co to máte na obličeji?“ zeptala se.

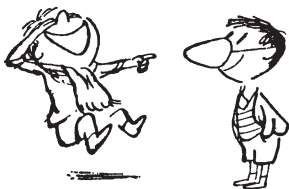
„To je nos, co mi koupil tatínek,“ řekl jsem a už jsem bulil.

Paní učitelka se rozzlobila a začala křičet a řekla mi, že nemá ráda kašpary a že jestli to takhle povedu dál, vyloučí mě ze školy a stane se ze mne nevzdělanec a budu pro ostudu svým rodičům. Nakonec mi poručila: „Přineste mi ten nos!“

Šel jsem s brekem ke stupínku a položil jsem nos na její stolek. Řekla mi, že ho zabavuje, a dala mi za trest skloňovat větu „Nemám nosit do hodiny dějepisu lepenkový nos, dělat s ním kašpary a rozptylovat tak své spolužáky“.

Když jsem přišel domů, maminka se na mne podívala a řekla:

„Co ti je, Mikuláši, jsi nějak bledý.“

Začal jsem natahovat moldánky a vysvětlil jsem jí, že mě Polívka nechal na čtvrtek po škole za to, že jsem vytáhl z kapsy nos strýčka Evžena, ale že za všechno mohl Albín, jelikož nos strýčka Evžena rozplácl, a že mi paní učitelka napařila trest a musím skloňovat řůru věcí kvůli nosu strýčka Evžena, který mi zabavila.

Maminka se na mě udiveně dívala, pak mi položila ruku na čelo a řekla, že si musím jít lehnout a trochu si odpočinout.

Když se tatínek vrátil z kanceláře, maminka na něho hned spustila:

„Už na tebe netrpělivě čekán, jsem celá rozčilená. Kluk se dneska vrátil ze školy vyloženě nervově vyčerpaný. Říkám si, jestli bych neměla zavolat doktora.“

„To jsem si mohl myslet!“ zvolal tatínek. „Tušil jsem to předem, a taky jsem ho varoval. Vsadil bych se, že ten trouba Mikuláš měl ve škole průšvih kvůli Evženovu nosu!“

Oba jsme pak prožili hrozný strach, jelikož mamince se udělalo moc špatně a museli jsme zavolat doktora.

